

CG Forum 1/2015

CG in Substance: วัฒนธรรมองค์กรกับหลักบรรษัทภิบาล

เสวนาเรื่อง

“การสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้วยหลักบรรษัทภิบาล”

ศาสตราจารย์หิรัญ รดีศรี

ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรษัทภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วันที่ 31 มีนาคม 2558

www.set.or.th

เพื่อให้เกิดการปฏิบัติจริง

---

1. Board และ Management เห็นประโยชน์และคุณค่า
2. Board และ CEO ต้องเป็นผู้ริเริ่ม (Tone at the Top)
3. Board ต้องกำหนดเป็นนโยบาย และจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีเป็นลายลักษณ์อักษร และจัดทำคู่มือประกอบ

บริษัทมีเครื่องมือใดที่สามารถนำไปใช้เพื่อให้เป้าหมายบรรลุ

---

1. ผู้บริหารระดับสูงรับผิดชอบ
2. รายงานผลเป็นระยะ ๆ
3. ประเมินผลเมื่อสิ้นงวด
4. แต่งตั้งกรรมการชุดย่อย คือ อนุกรรมการ CG
5. มีระบบควบคุมภายใน (ระบบของ COSO - Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)

ความหมาย Internal Control

---

1. ขบวนการที่ปรับเปลี่ยนและมีความถี่ (dynamic and interactive)
2. Board, Management และผู้รับผิดชอบเป็นผู้จัดให้มีขึ้น
3. เพื่อให้ความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผล (reasonable-absolute) ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เกี่ยวกับ operations, reporting และ compliance

การควบคุมภายในตามหลักสากล

จุดมุ่งหมายการควบคุมภายในก็เพื่อ

1. ฝ่ายจัดการควบคุมการดำเนินงานได้ดีขึ้น
2. Board สามารถกำกับดูแลด้วยความมั่นใจ บรรลุเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม
  - 2.1 Operation Objectives ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งรวมถึง
    - operational and financial performance
    - Safeguarding assets against goals losses
  - 2.2 Reporting Objectives รายงานทางการเงินและมิใช่การเงินภายในและภายนอก เชื่อถือได้ ทันเวลา โปร่งใส
  - 2.3 Compliance Objectives การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

องค์ประกอบระบบควบคุมภายใน

ระบบควบคุมภายใน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ (components)

1. Control Environment (มี 5 หลักการ)
2. Risk Assessment (มี 4 หลักการ)
3. Control Activities (มี 3 หลักการ)
4. Information and Communication (มี 3 หลักการ)
5. Monitoring Activities (มี 2 หลักการ)

สรุปมี 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ

สรุประบบควบคุมภายในประกอบด้วย

---

3 วัตถุประสงค์ (Objectives)

5 องค์ประกอบ (Components)

17 หลักการ (Principles)

Relationship of Objectives, Components, and the Entity

Oversight by the Board of Directors

Board จะต้องกำกับดูแลการพัฒนา และการปฏิบัติหน้าที่ (development and performance) การควบคุมภายในผ่านองค์ประกอบทั้ง 5 ดังนี้

องค์ประกอบ	การกำกับดูแลของ Board
สภาพแวดล้อม	1. คำนิยามและการนำจรรยาบรรณไปใช้ 2. กำหนดความคาดหวังและประเมินผลการปฏิบัติงาน คุณธรรม (integrity) และคุณค่าทางจริยธรรมของ CEO หรือตำแหน่งเทียบเท่า 3. กำหนดโครงสร้างกำกับดูแล และขบวนการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น ตั้งกรรมการชุดย่อย 4. ดูแลประสิทธิผล การสอบทาน และนำเสนอให้ทำการปรับปรุง 5. ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย ด้วยความระมัดระวัง เช่นการเข้าประชุมและการเตรียมการสอบทานงบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูล 6. ทำทหายฝ่ายจัดการระดับสูงโดยการซักถาม (probing questions) แผนและการดำเนินงาน การติดตามผล และการปฏิบัติ การแก้ไขให้ถูกต้อง

Oversight by the Board of Directors

องค์ประกอบ	การกำกับดูแลของ Board
Risk Assessment	1. พิจารณาปัจจัยภายในภายนอกที่อาจจะก่อให้เกิดความเสี่ยงสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมาย ชี้หาประเด็นและแนวโน้ม (เช่นผลกระทบต่อความยั่งยืนต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กร) 2. ชักถาม (challenge) การประเมินความเสี่ยงของฝ่ายจัดการต่อการบรรลุเป้าหมาย รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ (เช่น ความเสี่ยงที่จะเข้าตลาดใหม่) และการทุจริตคอร์รัปชัน 3. ตรวจสอบดูว่า องค์กรได้ประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นเพราะเทคโนโลยีใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและทางการเมือง

Oversight by the Board of Directors

องค์กรประกอบ	การกำกับดูแลของ Board
Control Activities	- ตั้งคำถามเฉพาะกับฝ่ายจัดการเกี่ยวกับการคัดเลือก พัฒนาและการใช้กิจกรรมควบคุมในพื้นที่เสี่ยงที่สำคัญ และแนวทางแก้ไขที่จำเป็น - กำกับดูแลฝ่ายจัดการระดับสูงในการนำกิจกรรมควบคุมมาใช้
Information and Communication	- สื่อสารทิศทางและเสียงสนับสนุนไปจากระดับสูง - รับข้อมูล ทำการสอบทาน และพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายขององค์กร - วิเคราะห์พิจารณาข้อมูลที่เสนอมาและให้ความเห็นทางเลือก - สอบทานการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีส่วนได้เสียภายนอกกว่าครบถ้วน เกี่ยวข้องและถูกต้อง - ยอมให้และเสนอขึ้นมาได้สำหรับประเด็นต่าง ๆ

Oversight by the Board of Directors

องค์ประกอบ	การกำกับดูแลของ Board
Monitoring Activities	1. ประเมินและกำกับดูแลลักษณะและขอบเขตของกิจกรรมติดตามประเมินผล กรณีฝ่ายบริหารข้ามขั้นตอนการควบคุม และการประเมินและการแก้ไขข้อบกพร่องของฝ่ายบริหาร 2. ร่วมกับฝ่ายบริหารในการจ้างผู้สอบบัญชีภายนอกและผู้ตรวจสอบภายในและตำแหน่งอื่น ๆ ที่เหมาะสม ประเมินว่ามีการระมัดระวังมากน้อยเพียงใดในการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์เฉพาะ ความเสี่ยง และผลกระทบระบบควบคุมที่เกิดจากธุรกิจที่เปลี่ยนไป โครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบ และปัจจัยอื่น ๆ

Risk Assessment

---

1. ทุกองค์กรจะต้องประสบกับความเสี่ยงจากภายในและภายนอก
2. ความเสี่ยงก็คือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย
3. เป็นกระบวนการที่ dynamic และทำซ้ำ ๆ เพื่อชี้หาและประเมินความเสี่ยงต่อการบรรลุเป้าหมาย

องค์ประกอบของ Risk Assessment มี 4 หลักการ

---

1. ต้องระบุวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน
2. ต้องชี้หาความเสี่ยงต่อการบรรลุเป้าหมายนั้นทั่วทั้งองค์กร และวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น
3. ต้องพิจารณาว่ามีโอกาสที่จะเกิดการทุจริตมากน้อย
4. ต้องชี้หาและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายในอย่างมีสาระสำคัญ

เงื่อนไขก่อนที่จะประเมินความเสี่ยงคือการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในแต่ละระดับขององค์กร

ตัวอย่างการกำหนดเป้าหมาย

Operation Objectives เช่น

- จัดสินค้าให้แก่ลูกค้ามีให้เลือกได้หลายชนิดในราคาต่ำกว่าคู่แข่ง
- เพิ่มอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือให้เป็น 12 เท่าในหนึ่งปี ภายใน 2 ไตรมาส

Reporting Objectives External Financial Reporting Objectives

- จัดทำตามมาตรฐานการบัญชี ออกงบได้ภายใน 1 เดือน

Compliance Objectives

- ป้องกันและตรวจจับความผิดทางอาญา และการกระทำผิดอื่น ๆ
- ควบคุมการปล่อยควันไม่เกินที่กฎหมายกำหนด

The Stock Exchange of Thailand